

Ansvarig: Smittskyddsenheten, Västra Götaland

2018-01-16

Version 0/0

Kompletterande kostnadsfri vaccination mot mässling, påssjuka och röda hund till personer i Västra Götaland födda 1960 och senare

Regionstyrelsen beslutade 2018-01-16 att införa kostnadsfri vaccination mot mässling, påssjuka och röda hund (MPR-vaccin) till personer födda 1960 och senare. Vaccinationen ska utföras vid vårdcentraler inom Vårdval Vårdcentral. Vaccinationen startar 2018-01-16 och pågår under hela 2018. Åtgärden är förebyggande och långsiktig. Syftet är att långsiktigt öka immuniteten hos befolkningen i Västra Götaland för att förhindra nya utbrott av mässling.

För vem gäller erbjudandet?

Erbjudandet gäller för personer som

- Vistas varaktigt i Västra Götaland och som är födda under åren 1960 eller senare och som ännu inte fått två doser MPR-vaccin eller ännu inte haft mässling. För vacciner som ges inom det nationella barnvaccinationsprogrammets ram är vaccinet redan kostnadsfritt.
- Är asylsökande vuxna samt personer som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.

Erbjudandet gäller dock *inte*

- Personer som är folkbokförda i andra län än Västra Götaland
- Turister på tillfälliga besök

Tidsperiod

Erbjudandet gäller från och med 2018-01-16 fram till 2018-12-31.

Utförande

- Vaccinationen erbjuds vid vårdcentralerna inom Vårdval Vårdcentral. Patienter som vill vaccinera sig ska själva kontakta vårdcentralen och boka en tid.
 - Läkarordination är nödvändig för kompletterande MPR-vaccination. Detta gäller såvida dosen inte ingår i det nationella allmänna barnvaccinationsprogrammet.
 - En vaccindos mot mässling, påssjuka och röda hund (MPR-vaccin) erbjuds för att långsiktigt förbättra skyddet hos utvalda grupper med osäker immunitet mot mässling.
 - MPR-vaccinationen ska vara kostnadsfri för patienten enligt ovan åldersgrupper och kriterier. Erbjudandet om kompletterande kostnadsfri vaccination gäller en dos.
-

- Blodprov före vaccinationen behöver inte utföras för immunitetsundersökning (dvs. tidigare genomgången mässling eller tidigare vaccination).
- Identitetshandling ska uppvisas vid vaccinationstillfället.
- Som med alla vacciner för injektion ska lämplig beredskap för medicinsk behandling och övervakning finnas lätt tillgänglig i händelse av sällsynt anafylaktisk reaktion efter administrering av vaccinet.
- Dokumentation i journal och Svevac enligt nedan.

Skyddseffekt

En dos MPR-vaccin ger skydd mot mässling, påssjuka och röda hund hos cirka 90-95 procent av alla vaccinerade individer. Insjuknade i "genombrottsmässling" kan ske hos enstaka personer som har viss immunitet men utan helt tillräckligt skydd. Sjukdomssymtomen blir i dessa fall ofta mildare och smittsamheten lägre. Två MPR-doser krävs för ett långvarigt skydd mot alla tre sjukdomarna.

Biverkningar

MPR-vaccin är ett levande försvagat virusvaccin. De vanligaste biverkningarna efter MPR-vaccin är rodnad vid injektionsstället och feber. För biverkningar, se FASS-text för Priorix samt M-M-RVAXPRO

När ska vaccinet inte ges?

Vid följande tillstånd ska vaccin mot mässling, påssjuka, röda hund inte ges:

- pågående infektion
- graviditet
- allvarlig immunbrist
- pågående immunosuppressiv behandling
- säkerställd överkänslighet mot någon beståndsdel i vaccinet. Absolut kontraindikation är en svår allergisk reaktion inom 48 timmar efter föregående MPR-vaccin eller efter exposition för någon beståndsdel i vaccinet

För kvinnor i fertil ålder bör graviditetstest alltid övervägas före vaccination.

Det kan finnas spår av ägg i MPR-vaccinet, men äggallergi är ingen kontraindikation för MPR-vaccination, med undantag för individer som reagerat med allergisk chock efter äggintag eller efter tidigare vaccination. Allergisk chock efter MPR-vaccination är mycket sällsynt och beror i regel på andra komponenter i vaccinet än äggprotein.

Försiktighet bör iaktas vid administrering av MPR-vaccin till personer med sjukdom i centrala nervsystemet, tendens till feberkramper eller med ärftlig benägenhet för kramper.

Frågor om tidigare vaccinationer

Vid frågor om eventuell tidigare vaccination mot mässling, hänvisas till Regionarkivet via e-post. Om journalen finns bevarad på Regionarkivet skickas utdrag ur journalen på begäran till folkbokföringsadressen. Länk: <http://www.vgregion.se/nyheter/nyhetslista/mejla-din-fraga-om-vaccinationskort/>

Kan MPR-vaccin ges även om man inte vet om man vaccinerats tidigare, eller om man haft någon av dessa infektioner tidigare?

Ja, det går bra. Om en person redan har en immunitet mot mässling men ändå får MPR-vaccin leder detta inte till några ytterligare biverkningar.

Dokumentation

Vaccination ska dokumenteras enligt patientdatalagen och Socialstyrelsens föreskrifter om informationshantering och journalföring i hälso- och sjukvården (SOSFS 2008:14). Vaccinationen registreras i Svevac enligt ordinarie rutin.

Patientavgifter

Vaccinet är kostnadsfritt för patienten och patienten. Patienten betalar heller ingen besöksavgift.

Ersättning till vaccinerande enhet

Vårdgivarna får ersättning för utförda vaccinationer enligt avgiftshandboken (för närvarande 210 kronor).

Beställning av vaccin

Beställning av vaccinet sker på vanligt sätt.

Skriftlig information om MPR-vaccin

Informationsblad om MPR-vaccination finns tillgängliga på flera språk. Se länk

<http://www.vgregion.se/halsa-och-varld/vardgivarwebben/vardadministration/personer-fran-andra-lander/ovriga-flyktingfragor/kompletterande-vaccination-mot-massling-roda-hund-och-passjuka/>

Fakturering

Faktureringsadress meddelas inom kort. För frågor kontakta enhet primärvård på mejl vgprimarvard@vgregion.se

Kontaktpersoner

För frågor om mässling, utbrott och epidemiologiska frågor: kontakta Smittskydd Västra Götaland, tel 010-441 24 00

Information för invånare och patienter finns på webbplatsen 1177.se

Bakgrund

Flera fall av mässling har konstaterats i Göteborgsregionen sedan december 2017. Mässling är en av de mest smittsamma infektionssjukdomarna idag. Även om immuniteten mot denna infektion i befolkningen i Sverige generellt är hög och de flesta är vaccinerade, finns det personer och grupper med otillräckligt skydd. Särskilt gäller detta personer som medvetet valt att avstå från MPR-vaccination, samt personer som vistas i Sverige men är födda i andra länder med lägre vaccinationstäckning.

Om någon insjuknar i mässling är risken mycket stor för smittspridning i samhället till ovaccinerade. Mässling kan orsaka svåra sjukdomssymtom. Det finns en betydande risk för komplikationer för den enskilda individen, främst gäller detta små barn och vuxna. Vid smittspridning inom sjukvården, inte minst på akutmottagningar och i allmänna väntrum, finns en ytterligare stor risk att andra kan insjukna inklusive personer med nedsatt immunförsvar eller barn utan immunitet mot mässling.

Personer som är födda före 1960 i Sverige är de flesta fall immuna mot mässling efter genomgången infektion. Personer födda på 60-talet och senare har en varierande immunitet mot mässling. Allmän vaccination av barn mot mässling infördes i Sverige 1971 men vaccinationstäckningen var låg under första delen av 70-talet och mässling var fortfarande vanligt förekommande.

Sedan 1982 ges MPR-vaccin med två doser i det nationella allmänna vaccinationsprogrammet. Vaccinationstäckningen är mycket hög och ligger över 96 procent. Vid en immunitetsundersökning 2007 hade 98 procent av befolkningen generellt ett gott skydd mot mässling. I Sverige erbjuds MPR-vaccin normalt vid 18 månaders ålder, samt en andra dos i årskurs 1 eller 2 enligt nationella allmänna barnvaccinationsprogrammet. Även asylsökande barn och unga liksom alla personer under 18 år utan nödvändiga tillstånd ("papperslösa" och gömda) erbjuds redan idag kompletterande vaccination inklusive MPR-vaccin kostnadsfritt i samband med hälsokontroll för asylsökande. Vuxna asylsökande i Västra Götaland erbjuds kostnadsfri MPR-vaccination i samband med hälsokontrollen enligt beslut i HSS 2017-09-14.

Kompletterande information om mässling, påssjuka och röda hund och om MPR-vaccin

Västra Götalandsregionens samlingssida om mässlingen på vgregion.se

[Samlingssidan om mässling](#)

Folkhälsomyndigheten

[Frågor och svar om mässling, påssjuka och röda hund från Folkhälsomyndigheten](#)

Centrala Barnhälsovården och Smittskydd Västra Götaland

[Informationstext med 5 frågor och svar från Smittskydd Västra Götaland och Central barnhälsovård](#)

Vårdguiden 1177 på nätet

<https://www.1177.se/Vastra-Gotaland/Fakta-och-rad/Sjukdomar/Massling/>